

dagsmedlemmer at tale med Embedsmænd. Det vil ikke forbavse det ærede Medlem, at jeg ikke mener, det er forbudt; ogsaa med Hensyn til Spørgsmaal, der foreligger til Behandling her i Rigsdagen, kan der selvfølgelig føres Samtaler mellem Embedsmænd og Rigsdagsmænd, og det vil da være overladt til de paagældende Embedsmænds Takt, i hvilken Grad de er i Stand til at udtale sig om Spørgsmaal, som foreligger paa denne Maade til politisk Behandling, uden at forhandle med deres Minister derom, og til Ministerens Bedømmelse, hvorvidt de har optraadt paa en rimelig og rigtig Maade. Men det, der her er foregaaet, er vidt afvigende derfra. Der er foregaaet det, at der foreligger fra den kommanderende General, som næst Krigsministeriets Direktør er den Embedsmand, der i Forberedelsen og Behandlingen af disse Spørgsmaal staar Forsvarsministeren nærmest, ikke nogle Samtaler med mere eller mindre flygtige Bemærkninger, men efter de forelagte Oplysninger først en Række Angivelser af, hvad han mente, det konservative Folkeparti maatte forlange af Regeringen og dens Venner for at kunne gaa med til en Overenskomst i denne Sag, og derefter et udførligt Memorandum om, hvorledes han nu til syvende og sidst mente at have opnaaet tilstrækkeligt. Med andre Ord, den kommanderende General staar i den Stilling, at han siger til et af Landets politiske Partier: Saa meget maa I forlange og afpresse den siddende Regering og densiddende Forsvarsminister af Indrømmelser. Og dette skulde kunne lade sig gøre under en ordnet Administration, med en politisk, parlamentarisk Ledelse, uden at Forsvarsministeren greb ind overfor den paagældende General, uden at han overhovedet beskæftigede sig dermed! Det forekommer mig, at hvis noget saadant skal udvikle sig i vort offentlige Liv, da er det parlamentariske Liv undergravet, Ministerens Ansvarelighed splittet og hele det administrative System, hvorpaa vor Forfatning er bygget, ødelagt. Derfor mener jeg, at man i Tide og med den størst mulige Styrke bør gøre Indsigelse mod en Fremgangsmaade af den Karakter.

Det ærede Medlem Hr. I. A. Hansen talte om en Bog med mine Spaadomme. Hvis det ærede Medlem ved Lejlighed vil give mig en Fortegnelse over dem, skal jeg gerne gennemgaa dem med det ærede Medlem; men det vil jo ikke have megen Betydning for Løsningen af det Spørgsmaal, der her foreligger. Derimod kan det ærede Medlem i denne Sag meget let faa at vide, hvor

megen Rigtighed der er i min Paastand om, at der i dette Øjeblik er et Vælgerflertal mod de Forslag, som nu foreligger. Det ærede Medlem kan give sin Stemme for Forslaget om Folkeafstemning. Hvis det ærede Medlem har blot Skygge af Tro paa, at han kan samle et Flertal for de foreliggende Forslag, er der saa Mulighed for at anføre en eneste Art af politisk eller overhovedet af forstandig Begrundelse af, at det ærede Medlem ikke vil gaa med til Folkeafstemning? Forslagene vilde staa sikrere, Partiet vilde staa sikrere, hvis Forslagene godkendtes ved en Folkeafstemning. Naar de ærede Medlemmer stemmer imod den, da stemmer de af Frygt for Nederlag, i Overbevisning om, at de ikke kan samle et Flertal.

Fraenkel: Paa de ærede Medlemmer Fru Mathilde Hauschultz's, Hr. Svens og mine egne Vegne skal jeg udtale, at vi i Overensstemmelse med vort Standpunkt til Militærlovforslagene kunde stemme for Paastand Nr. 2's saglige Indhold, men da Paastandens Hensigt efter vor Overbevisning ikke er saglig, men politisk, stemmer vi imod den.

Schmidt: Jeg ved, at det har vakt nogen Opsigt, at jeg i Gaar stemte for det ærede Medlem Hr. Holsteins Paastand paa Overgang til Dagsorden. Man fandt det i Modstrid med min forrige Erklæring. Det er det nu paa ingen Maade; jeg ønsker heller ikke i Dag at virke med ved den Ordning, som Danmark vil give sit Værn. Men jeg har en afgjort Interesse i, at alt, hvad man gør i den Retning, gøres med fuld Klarhed over de Konsekvenser, det vil kunne faa, og jeg har det stærke Indtryk, at det danske Folk og vel ogsaa det danske Folketing her endnu er for stærkt optaget af de Fordomme, som Menneskene blev behersket af under Krigen, og af visse, ja, jeg maa vel sige ængstelige Hensyn til det Resultat, som Krigen gav Danmark i de af Preussen aftraadte Landsdele. Dette blev mig desto klarere, da der i Gaar blev forhandlet om Øvelsespladserne og Kaserneerne og andre militære Indretninger. Jeg har det stærke Indtryk, at det netop skulde være Nordslesvig, der skulde gøres lykkelig med dem. Jeg anser det nu ikke for en Lykke for Nordslesvig, thi jo mere det faar af Militær og militære Indretninger — mere end der nogen Sinde har været der under Preussens Styre —, desto større Sandsynlighed er der for, at Nordslesvig en Gang kan blive Krigsskueplads, hvad det ikke har